

بیمارستان مهرگان
MEHRGAN HOSPITAL

سکته مغزی

عنوان	سکته مغزی
کد پمفت	NO-BK-71
تهیه و تنظیم	واحد آموزش
تاریخ بازنگری	۱۴۰۴ / ۱ تیرماه

برای دریافت کتابچه آموزشی کد بالا را اسکن کنید

مراقبت پس از ترجیح و پیشگیری

مراقبت در خانه

صرف منظم داروها (ضدانعقاد، ضدپلاکت، داروهای فشار خون، استاتین‌ها)
پیشگیری جلسات فیزیوتراپی، کاردترمانی و گفتاردرمانی
رزیم غذایی کم‌نمک و پراز میوه و سبزیجات
ترک کامل سیگار و الکل

سبک زندگی سالم

ورزش منظم
(پیاده روی روزانه ۳۰ دقیقه با نظر پزشک)
کنترل فشار خون، قند و چربی خون
کاهش وزن در صورت اضافه وزن
مدیریت استرس

علائم هشدار پس از ترجیح

بروز مجدد ضعف، بی‌حسی یا اختلال گفتار
سردرد ناگهانی یا شدید
دویینی یا تاری دید

از دستدادن تعادل یا هوشیاری

در این شرایط، سریعاً باید به اورژانس مراجعه شود.

منبع:

راهنماهای آموزشی بیمار از
CDC
UpToDate
و انجمن ارتوپدی آمریکا (AAOS)

در اورژانس چه می‌شود؟

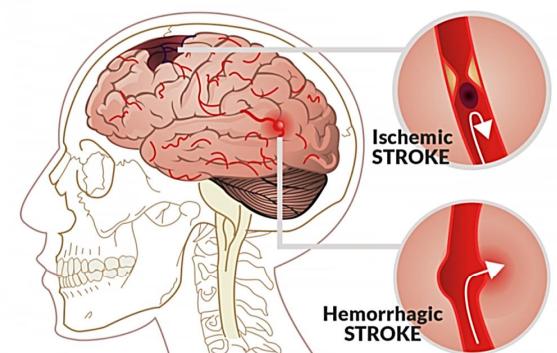
گرفتن شرح حال دقیق و معاینه عصبی
سی‌تی اسکن یا MRI برای تشخیص نوع سکته
(ایسکمیک یا خونریزی)
بررسی قند خون، فشار خون و آزمایش‌های خون

درمان‌های اولیه

در سکته ایسکمیک (انسداد): تزریق داروی حل
کننده لخته (tPA) در ۴ ساعت اول
در برخی بیماران: خارج کردن لخته با روش مکانیکی
(ترومبکتومی) تا ۶ الی ۲۴ ساعت
در سکته خونریزی: کنترل فشار خون، گاهی جراحی
برای تخلیه خون

اهمیت زمان

هرچه درمان زودتر آغاز شود، احتمال بهبود کامل
بیشتر است. تأخیر می‌تواند منجر به فلجه دائمی یا
مرگ شود.

BRAIN STROKE

سکته مغزی چیست؟

سکته مغزی زمانی رخ می‌دهد که خون‌رسانی به بخشی از مغز متوقف شود. این اتفاق معمولاً به دلیل انسداد رگ (لخته خون) یا پارگی رگ (خونریزی مغزی) ایجاد می‌شود.

وقتی سلوول‌های مغزی اکسیژن دریافت نکنند، خیلی سریع دچار آسیب دائمی می‌شوند.

اهمیت موضوع

سکته مغزی دومین علت مرگ و یکی از مهم‌ترین علل ناتوانی در جهان است.

زمان طلایی درمان:

۴/۵ ساعت اول پس از شروع علائم.
هر دقیقه تأخیر = مرگ میلیون‌ها سلوول مغزی.

عوامل خطر

فشار خون بالا (مهم‌ترین عامل)
دیابت

کلسترول بالا

سیگار والکل

چاقی و کم تحرکی

فیبریلاسیون دهلیزی (نوعی نامنظمی ضربان قلب)
سابقه سکته مغزی یا قلبی در خانواده

اقدامات فوری قبل از رسیدن اورژانس

اولین اقدام: تماس با اورژانس (۱۱۵)

فرد را سریعاً به نزدیک‌ترین مرکز مجهز به سی‌تی‌اسکن برسانید.
خودتان رانندگی نکنید مگر هیچ راهی نباشد.

کارهایی که باید انجام شود

فرد را به آرامی بخوابانید، سر را کمی بالا بیاورید.
اگر بیهوش است ولی نفس می‌کشد به پهلو بچرخانید (وضعیت ریکاوری).
اگر تنفس قطع شد CPR آغاز کنید.
اگر توانایی بلع ندارد چیزی برای خوردن یا نوشیدن ندهید.

کارهایی که نباید انجام شود

صبر کردن برای بهبود خودبه‌خودی علائم
دادن غذا، آب یا داروهای خوارکی
ماساز یا حرکت دادن غیرضروری

علائم سکته مغزی

علائم شایع (روش FAST)

:F – Face

افتادگی یک سمت صورت، کج شدن دهان

:A – Arm

ناتوانی یا ضعف در یک دست یا پا

:S – Speech

اختلال در تکلم (کلمات نامفهوم یا ناتوانی در حرف زدن)

:T – Time

زمان بسیار مهم است سریعاً به اورژانس مراجعه کنید

علائم دیگر

بی‌حسی یا گزگز ناگهانی در یک سمت بدن
کاهش بینایی ناگهانی در یک یا هر دو چشم
سردرد شدید و ناگهانی (خصوصاً در خونریزی مغزی)
سرگیجه، عدم تعادل یا سقوط ناگهانی

تفاوت با علائم بی‌خطر

علائمی مثل خستگی یا سرگیجه خفیف معمولاً موقتی‌اند.
اما شروع ناگهانی، شدید و یکطرفه نشانه سکته است.

